

Stefan Błachowski

1889–1962

Stefan Błachowski urodził się 19 maja 1889 roku w Opawie w Czechach jako syn Konstantego i Marii z domu Niklas. Rodzice przenieśli się do Lwowa, gdzie ukończył szkołę podstawową i średnią. Świadcstwo dojrzałości otrzymał w roku 1907. W tym samym roku podjął studia na Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie. Studiował jednocześnie filozofię, psychologię i polonistykę. W roku 1909 wyjechał na studia do Wiednia, skąd jeszcze w tym roku przeniósł się na Uniwersytet w Getyndze. Pogłębiał tu wiedzę z zakresu nauk biologicznych, filozofii i fizyki. Doktoryzował się w roku 1913 w Getyndze na podstawie pracy napisanej pod kierunkiem prof. Georga Eliasa Mullera, uzyskując stopień doktora filozofii i fizyki. Jego rozprawa doktorska *Studien uber den Binnenkontrast* została opublikowana w Lipsku w roku 1913. Wypada dodać, że w grudniu 1953 roku Centralna Komisja Kwalifikacyjna dla Pracowników Nauki nadała mu stopień doktora nauk psychologicznych. Habilitował się w roku 1917 na Uniwersytecie Lwowskim. Profesorem nadzwyczajnym Uniwersytetu Poznańskiego został w lipcu 1919 roku, a profesorem zwyczajnym w październiku 1921 roku.

Pracę naukową w charakterze asystenta wolontariusza rozpoczął w roku 1913 na Uniwersytecie Jana Kazimierza. W styczniu 1914 roku został starszym asystentem w Instytucie Psychologicznym i Seminarium Filozoficznym kierowanych przez prof. Kazimierza Twardowskiego. Pracował tu do roku 1919. Od lutego do lipca tego roku prowadził jako docent wykłady z psychologii w Bibliotece Uniwersyteckiej we Lwowie. 8 lipca został powołany na stanowisko profesora nadzwyczajnego Uniwersytetu Poznańskiego. Dwa lata później otrzymał tam stanowisko profesora zwyczajnego. Zorganizował Katedrę i Zakład Psychologii oraz Pedagogiki Eksperymentalnej. Był także organizatorem Zakładu Psychologii na Uniwersytecie Stefana Batorego w Wilnie.

Działalność dydaktyczną prowadził na Uniwersytecie Poznańskim, w Wyższej Szkole Wychowania Fizycznego w Poznaniu oraz w naszej Uczelni. Poczawszy od 1932 roku, aż do wybuchu II wojny światowej wykładał na Wyższym Kursie Pedagogicznym zorganizowanym przy Wyższej Szkole Handlowej. W roku 1947 wznowił wykłady na Akademii Handlowej i prowadził je do roku 1950. Wykładał psychologię ogólną i pedagogiczną, technologię pracy umysłowej oraz psychotechnikę.

Poza działalnością nauczyciela akademickiego Profesor pełnił funkcje organizacyjne. W latach 1934–1937 był dziekanem Wydziału Humanistycznego, w roku akademickim 1937/1938 prodziekanem Wydziału Filozoficznego, a w roku akademickim 1938/1939 prorektorem. W roku 1930 zainicjował wydanie „Kwartalnika Psychologicznego”. Był jego redaktorem do roku 1948. Profesor odbywał liczne podróże naukowe. Wielokrotnie reprezentował polską psychologię na międzynarodowych kongresach w Barcelonie, Berlinie, Kopenhadze, Moskwie, Paryżu, Pradze i Wiedniu.

Wybuch II wojny światowej przerwał na krótko działalność Profesora. W październiku 1939 roku został aresztowany przez okupanta i uwięziony jako zakładnik, a następnie w końcu listopada tego roku poprzez obóz na Główniej wysiedlony do Ostrowca Świętokrzyskiego. Począwszy od roku 1940, aż do powrotu do Poznania w roku 1945 brał czynny udział w tajnym szkolnictwie. Był organizatorem szkolnictwa średniego, przewodniczącym komisji dla wszystkich stopni nauczania średniego i komisji maturalnych. Wykładał na Tajnym Uniwersytecie Ziemi Zachodnich, a w latach 1943–1944 pełnił funkcję kierownika prac dla Ziemi Odzyskanych w Biurze Zachodnim Delegatury Rządu Londyńskiego na Kraj w Warszawie.

Wrócił do Poznania w marcu 1945 roku. Brał udział w pracach związanych z odbudową Uniwersytetu Poznańskiego. Od roku 1945 pełnił funkcję prorektora, a w latach akademickich 1946/1947–1947/1948 piastował godność rektora. Kierował Katedrą Psychologii I, a od września 1953 roku Katedrą Psychologii Wychowawczej, która powstała z połączenia z Katedrą Psychologii II, kierowanej przez prof. Stanisława Kowalskiego.

Dorobek naukowy Profesora obejmuje około 70 publikacji wydawanych w kraju i za granicą. Obejmują one monografie, przyczynki naukowe i artykuły popularnonaukowe. Prace te dotyczą różnych dziedzin i zagadnień psychologicznych, w tym także psychologii klinicznej.

Profesor Błachowski współdziałał z wieloma instytucjami naukowymi i społecznymi. Do ostatnich dni swego pracowitego życia pełnił obowiązki przewodniczącego Polskiego Towarzystwa Psychologicznego, którego był założycielem; sprawował funkcję wiceprezesa Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Higieny Psychiczej; był członkiem Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa do Walki z Kalectwem, członkiem Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk i przewodniczącym Komisji Filozoficznej tegoż Towarzystwa, członkiem Komitetu Nauk Pedagogicznych i Psychologicznych PAN, członkiem Zarządu Głównego ZBoWiD, honorowym członkiem Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego oraz honorowym członkiem Czeskiego Towarzystwa Psychotechnicznego, członkiem Zarządu Międzynarodowego Towarzystwa Psychologii Teoretycznej, członkiem Sekcji Wychowania Fizycznego Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego oraz długoletnim prezesem Towarzystwa Filharmonii Robotniczej.

W uznaniu osiągnięć został odznaczony Krzyżem Komandorskim i Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski oraz licznymi medalami.

Profesor został przeniesiony w stan spoczynku w roku 1960. Był bardzo związany z grodem Przemysława i Wielkopolską, będąc jednym ze współzałożycieli Uniwersytetu Poznańskiego. Zmarł w Warszawie 31 stycznia 1962 roku.

Zdzisława Drozdowska